

ОБЩИНА ВАРНА

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ЗА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ЗА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.

Законът за държавния бюджет за 2023 г. бе приет на 28.07.2023 г. и обнародван в Държавен вестник на 01.08.2023 г. До този момент общините работеха с приетите към този момент нормативни документи - Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., наричан накратко „удължителен закон“; ПМС № 7 от 19.01.2023 г.; ФО-1 /финанси на общините/от 20.01.2023 г.; ФО - 2/20.01.2023 г.; ФО - 5/23.02.2023 г.

По предложение на Кмета на общината, Общински съвет - Варна одобри с решение № 1174-1 от Протокол №32/31.01.2023 г. разчети за разходи, съобразно гореизброените нормативни документи от служебното правителство за: разпределение на средствата от преходния остатък от 2022 г.; Поименен списък на обекти за финансиране на капиталови разходи; Разчети на разходи и обекти, финансирани с банкови заеми.

С решение №1232-3 от Протокол № 34 от 11.05.2023 г., Общински съвет - Варна одобри разчети/лимити за приходи и разходи на Община Варна за уреждане на бюджетните взаимоотношения за 2023 г. до приемане на ЗДБРБ за 2023 г.

Новоизбраното редовно правителство от 49-тото Народно събрание прие Закон за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г./наричан накратко „удължителен закон“, публикуван в държавен вестник, бр.104 от 30.12.2022 г./, т.е. прие се „удължаване на удължителния закон“. Този закон беше публикуван в държавен вестник, бр.53 от 20.06.2023 г./ с Указ на президента №97 от 19.06.2023 г. и е със срок на действие не по-късно от 31.07.2023 г., съгл.чл.1, т.1 от закона.

Бюджетът на Община Варна за 2023 г. е разработен съобразно нормативните изисквания за 2023 г.:

- Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г., ДВ бр.66/01.08.2023 г.
- Закон за публичните финанси
- Закон за общинския дълг
- Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на община Варна
- ПМС № 280/05.05.2022 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2023 г. и ПМС № 337/02.05.2023 г. за изменение и допълнение на ПМС 280/05.05.2023 г.
- ПМС № 108/ 09.08.2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г.
- Натурални и стойностни показатели за прилагане на стандартите в делегираните от държавата дейности за 2023г. на община Варна, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.
- Писмо ФО № 15 /24.08.2023 г. на Министерството на финансите - Указания за съставяне и съставянето и изпълнението на бюджетите на общините и на сметките за средствата от Европейския съюз за 2023 г.
- Постановления на Министерски съвет и писма за текущи субсидии и трансфери в делегирани от държавата дейности и др.

Бюджетът е балансиран на основата на изготвен анализ на приходите и разчет на разходите, съгласно приоритетите на управление на публичните финанси на община Варна. Включени са и получените към 30.06.2023 г. средства от: Централния бюджет и трансфери от ресорните министерства и ПУДООС.

Осигурени са средства във всички сфери на обществения живот – образование, здравеопазване, социални дейности и услуги, благоустрояване, информационно обслужване, култура, спорт и други.

Бюджетът за 2023 г. се основава на предложенията на кметовете на райони и кметства, директори на дирекции, директори и управители на бюджетни звена /всички второстепенни разпоредители с бюджет/, обществени съвети и неправителствени организации.

В бюджета на общината за 2023 г. са заложили проекти за подобряване на инфраструктурата и облика на градската среда, благоустрояване на междублокови пространства, подобряване на експлоатационните характеристики на улици от уличната мрежа, създаване на достъпна, комфортна и безопасна среда за гражданите и гостите на Община Варна. Проектите са за основен ремонт /реконструкция на улична мрежа, като дейностите са насочени към цялостно рехабилитиране на уличната мрежа в услуга на транспортната, социалната, икономическата и техническата инфраструктура. Целта е повишаване качеството на живот, екологичната среда, повишаване на потенциала за развитие на туризма, като водещ сектор в региона.

Приоритети в управлението на община Варна през 2023 г. –

запазват се основните приоритети:

1. Варна – Град на знанието

Налице е трайна тенденция през последните 10 г. средствата за образование да са приоритет. Функция „Образование“ заедно с изпълнението на Програма на МОН за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020-2025 г., заема най-голям относителен дял от общия бюджет за 2023 г.

В абсолютна стойност бюджетът на функцията възлиза на 239 491 000 лв., в т.ч. за капиталови разходи близо 14 953 403 лв. за изграждане и ремонт на образователната инфраструктура.

2. Икономическо развитие на град Варна и естетизация на градската среда

През 2023 г. Община Варна ще реализира капиталова програма в размер на 227 158 504 лв., заедно със средствата по оперативните програми и проекти е в размер на 265 627 637 лв.

➤ Зелена Варна:

- Програма за изграждане и развитие на зелени и паркови зони – проектиране и актуализиране на проекти за изграждане на паркови пространства и зони по райони и кметства, социализация и изграждане на екопътеки;
- Програма „Водното богатство на Варна“- обследване, ремонт, поддръжка на градски чешми за питейна и минерална вода
- Програма за енергийна ефективност на сгради общинска собственост – за изграждане на фотоволтаични системи и системи за инсталиране на водородно-кислородна смес към горивния процес на котелни инсталации

➤ Развитие и естетизация на градската среда в т. ч. културна и спортна инфраструктура

Акценти в бюджета на община Варна за 2023 г.

В бюджета за 2023 г. са заложили следните акценти и параметри, които са насочени към подкрепа на широк кръг от нашите съграждани с различни потребности в настоящата кризисна ситуация, пенсионери, учители, деца, ученици, младежи, спортни и културни деятели и други:

- ❖ **запазване на данъчната тежест** – не се предвижда увеличение на размера на данъците и общинските такси;
- ❖ **увеличен е размерът на минималната работна заплата** - 780 лв., считано от 01.01.2023 г.;
- ❖ **увеличение на трудовите възнаграждения:** в т.ч. увеличение на възнагражденията на педагогическия персонал във функция „Образование“ в системата на предучилищното и училищното образование средно с 15% и средно с 10% за непедагогическия персонал
- ❖ Продължава политиката на общината за предоставяне на **помощи по решение на Общинския съвет** в областта на здравеопазването, социалното подпомагане и транспорта, като в бюджета са заложили общо 7 334 539 лв. за следните видове помощи:
  - помощи за лечение на граждани – 255 700 лв.
  - помощи за асистираната репродукция /инвитро процедури/ - 516 885 лв.
  - помощи за социално битови нужди на социално слаби хора – 240 400 лв.
  - подпомагане на деца на загинали полицаи - 9 600 лв.
  - за погребения на бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално подпомагане лица – 40 000 лв.
  - помощи за разходи за транспорт по групи правоимащи – 6 271 954 лв.
- ❖ **Общински програми** – разработени са програми изцяло за подпомагане на различни слоеве от населението по съответните функции, общо в размер на 22 630 649 лв. Програмите са насочени към дейности за:
  - преодоляване и премахване на социалното изключване на лицата, пребивавали в местата за лишаване от свобода;
  - превенция на рисково поведение сред деца и млади хора;
    - младежки дейности;
    - приобщаващо образование на различни етнически групи;
    - творчески заложи на ученици и студенти;
  - квалификация на педагогически специалисти;
  - профилактика, рехабилитация, скрининг и лечение на различни заболявания;
  - социална програма за предоставяне на множество социални услуги;
  - организиране на международни и местни културни прояви;
  - подпомагане развитието на туризма в град Варна;
  - реализиране на спортни събития
  - спортно-туристическа дейност

Други по-важни разходи по бюджета:

- ❖ Капиталови разходи – 227 158 504 лв.
- ❖ Озеленяване - 5 551 873 лв.
- ❖ Чистота – 44 574 287 лв. по план сметка „Чистота“
- ❖ Осветление на улици и площади – 5 760 083 лв.
- ❖ Рехабилитация на уличната мрежа – 5 000 000 лв. и др.

ПРИХОДИ

Бюджетът на община Варна за 2023 г. възлиза на 791 355 000 лв., в т.ч.:

I. Бюджет – 742 700 000 лв.

II. Бюджет със средства от Европейски проекти и програми – 48 655 000 лв.

Приходната част на бюджета е изготвена съобразно предложенията на дирекции „Общинска собственост, икономика и стопански дейности“ и „Местни данъци“, кметовете на райони и кметства, прогнозата на общинските предприятия, всички разпоредители с бюджет, които формират приходи както и получените текущи субсидии и трансфери за делегирани държавни дейности към 30.06.2023 г. Информация за средствата, които ще бъдат усвоени по европейски оперативни програми е предоставена от дирекция „Европейски и национални оперативни програми“ и ръководителите на проекти.

Приходите по бюджета на община Варна за 2023 г. са в размер на **742 700 000 лв.**, в т.ч.:

- приходи за делегирани от държавата дейности – 322 152 734 лв в т. ч.:

- Приходи за делегирани държавни дейности по чл. 51 от ЗДБРБ за 2023 г. – 276 166 007 лв.
- Приходи от получени текущи субсидии и трансфери за делегирани държавни дейности - 25 781 305 лв.

- приходи за местни дейности - 420 547 266 лв. в т. ч.:

- Трансфери между бюджета на бюджетната организация и ЦБ
- 6 626 832 лв.

Приходите за делегирани от държавата дейности представляват 43,38% от общите приходи по бюджета, приходите за местни приходи са 56,62%.

I. Приходи за делегирани държавни дейности – 322 152 734 лв., в т.ч.:

- Приходи за делегирани държавни дейности: - 296 371 429 лв.

Неданъчни приходи за държавни дейности 129 235 лв.

Трансфери между бюджета на бюдж. организация и ЦБ по чл. 51 от ЗДБРБ: 276 166 007 лв.

- *обща субсидия за държавни дейности от ЦБ -§ 31-11;* 274 539 839 лв.

- *получени от общини Целеви субсидии от ЦБ за капит. разх.-§ 31-13;* 1 626 168 лв.

Операции с финансови активи и пасиви /преходен остатък от 2022 г./ 20 076 187 лв.

- Приходи от получени текущи субсидии и трансфери за делегирани държавни дейности към 30.06.2023 г.: 25 781 305 лв.

Трансфери между бюджета на бюдж. организация и ЦБ: 15 180 978 лв.

- *обща субсидия за държавни дейности от ЦБ -§ 31-11;* 2 306 404 лв.

- *получени от общини Целеви субсидии от ЦБ -§ 31-18* 1 698 073 лв.

- *получени от общини Целеви субсидии от ЦБ -§ 31-28* 11 176 501 лв.

Трансфери между бюджети и трансфери от/за държ. предприятия (нето) по §61 и §64

10 600 327 лв.

Получените текущи субсидии и трансфери за делегирани държавни дейности включват:

ПОЛУЧЕНИ ТЕКУЩИ СУБСИДИИ И ТРАНСФЕРИ
В ДЕЛЕГИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА ДЕЙНОСТИ
НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА ПЕРИОДА 01.01.2023 - 30.06.2023 ГОДИНА

№	Документ	Приходни параграфи	Получени приходи лв.	Разходи по дейности	Разходни параграфи	Разходи лв.
I.	Получени субсидии и трансфери от Централен бюджет					
1.	РМС 430/09.06.2023 Закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и помагала за децата и учениците от 1-ви до 7-ми клас	31-11	2 306 404	311, 318, 322	10-14	2 306 404
2.	ПМС 20/06.02.2023 Избори'2023, чрез код в СЕБРА 488 001	31-18	1 588 155	117	1, 2, 5, 10	1 588 155
3.	ЦБ ПМС 30/22.02.2023, Неприети деца в детски ясли поради липса на места, чрез код в СЕБРА 488 001	31-18	21 585	431	42-19	21 585
4.	ЦБ ПМС 41/16.03.2023, Неприети деца в детски ясли поради липса на места, чрез код в СЕБРА 488 001	31-18	20 353	431	42-19	20 353
5.	ЦБ ПМС 51/06.04.2023 Неприети деца в детски ясли поради липса на места, чрез код в СЕБРА 488 001	31-18	23 979	431	42-19	23 979
6.	ЦБ ПМС 80/25.05.2023 Неприети деца в детски ясли поради липса на места, чрез код в СЕБРА 488 001	31-18	26 001	431	42-19	26 001
7.	РМС 185/15.03.2023 по програма на МОН за нова ДГ "Слънчогледи" за 6 групи на ул. "Дубровник" 45 - възстановени разходи на Община Варна, чрез код в СЕБРА 488 001	31-18	18 000	311	10-20	18 000
	Сбор	31-18	1 698 073			1 698 073
8.	ЦБ Транспорт ДПРС 1/8.02.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	1 586 742	849	43-01	1 586 742
9.	ЦБ Транспорт ДПРС 2/27.02.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	2 660 208	849	43-01	2 660 208
10.	ЦБ Транспорт ДПРС 2/27.02.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	68 998	389	10-00	68 998
11.	ЦБ Транспорт ДПРС 2/27.02.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	2 068 186	589	42-19	2 068 186
12.	ЦБ Транспорт ДПРС 3/12.04.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	2 660 208	849	43-01	2 660 208
13.	ЦБ Транспорт ДПРС 3/12.04.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	68 998	389	10-00	68 998
14.	ЦБ Транспорт ДПРС 3/12.04.2023, чрез код в СЕБРА 488 002	31-28	2 063 161	589	42-19	2 063 161

	Сбор	31-28	11 176 501			11 176 501
	Получени субсидии и трансфери от Централен бюджет всичко		15 180 978			15 180 978
II	Получени трансфери от бюджетни организации					
1 5.	Трансфер от МТСП АСП Възнаграждения на приемните семейства и издръжка на децата настанени в приемни семейства, съгласно споразумение за приемната грижа	61-01	281 441	589	2, 5, 42-02	281 441
1 6.	Трансфер от МТСП АСП за 5-те района по споразумение и съгл. ПМС 137/5.07.2017	61-01	10 149 530	562	2, 5, 10	10 149 530
1 7.	Трансфер от МОН за олимпиади и състезания	61-01	91 692	322, 326, 337	1, 2, 5, 10, 42	91 692
1 8.	Трансфер от МОН за IV ЕГ за дългосрочна командировка в чужбина на преподавател	61-01	37 618	322	1, 5, 10	37 618
1 9.	Трансфер от ЦИК Избори'2023	61-01	1 695	117	2, 5	1 695
	Сбор	61-01	10 561 976			10 561 976
2 0.	Трансфери от ДОМД на МОН "Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование" от училища и детски градини по споразумения за предоставяне на трансфер във връзка с извършване на слухово-речева рехабилитация. Споразуменията са сключени на основание чл.36 ал.4 от Наредбата за финансиране на институции в системата на предучилищното и училищно образование приета с ПМС 219/05.10.2017 г.	61-02	-1 134	311, 322, 326	1, 5	-1 134
2 1.	Трансфер от МТСП по програми за осигуряване на заетост	61-05	31 986	532	2, 5	31 986
	Сбор	61-00	10 592 828			10 592 828
2 2.	Трансфер от МОСВ, ПУДООС на ЦСОП и ДГ Крилатко за финансиране на проекти на НК "Чиста околна среда"	64-01	7 499	311, 321		7 499
	Получени трансфери от бюджетни организации всичко		10 600 327			10 600 327
	Получени субсидии и трансфери всичко (I и II)		25 781 305			25 781 305

II. Приходи за местни дейности: 420 547 266 лв. – 56,62% от общия бюджет на общината, в т.ч.:

Данъчни и неданъчни приходи приходи в общ размер на 230 907 801 лв., в т. ч.:

Имуществени и други данъци: 119 271 000 лв.

Прогнозата за постъпленията от имуществените данъци по бюджета за 2023 г. е изготвена от дирекция „Местни данъци“, като разпределението по видове данъци е, както следва:

- Данък върху доходите на физически лица - 1 760 000 лв., в т.ч.:
  - Патентен данък - 260 000 лв.
  - Данък върху таксиметров превоз на пътници - 1 500 000 лв.
- Имуществени и други местни данъци - 117 511 000 лв., в т.ч.:
  - Данък върху недвижимите имоти - 35 000 000 лв.
  - Данък върху наследствата - 11 000 лв.
  - Данък върху превозните средства - 22 000 000 лв.
  - Данък придобиване на имущество по дарения и възмезден начин -
- 55 000 000 лв.
  - Туристически данък - 5 500 000 лв.

Неданъчни приходи: 111 636 801 лв.

Разпределението на различните видове неданъчни приходи по бюджета е, както следва:

- Приходи и доходи от собственост - 44 654 560 лв.;
- Общински такси - 44 980 300 лв.;
- Глоби, санкции и наказателни лихви - 5 671 308 лв.;
- Други приходи - 303 000 лв., като тук се включват застрахователни обезщетения, приходи от върнати вторични суровини, приходи от продажба на тръжни книжа и др.
- Внесени ДДС и др. данъци върху продажбите /- 3 644 394 лв. /;
- Постъпления от продажба на нефинансови активи - 18 300 000 лв., в т.ч. постъпления от продажби по Закона за приватизация - 1 500 000 лв. и приходи от продажба по Закона за общинската собственост - 16 800 000 лв.
Общо по двата закона Постъпления от продажба на нефинансови активи включват следните приходи:
  - постъпления от продажба на сгради - 4 000 000 лв.
  - постъпления от продажба на нематериални ДА - 300 000 лв.
  - постъпления от продажба на земя - 12 500 000 лв.
- Приходи от концесии - 1 200 000 лв.

Планът на приходите от „Постъпления от продажба на нефинансови активи“ и „Приходи от концесии“ е съставен на база предложението на дирекция „ОСИСД“, съобразено с приетата от Общински съвет-Варна Годишната програма за управление и разпореждане с имоти общинската собственост за 2023 г. и Годишния план за приватизация за 2023 г.

- Помощи и дарения от страната и чужбина - 172 027 лв.

Общинските такси заемат 40% от общите Неданъчни местни приходи, същият дял заема и Приходите и доходите от собственост - 40% ,Постъпления от продажба на нефинансови активи - 16% и т.н.

Видове общински такси:

Общински такси, в т.ч.:	Бюджет 2023
- за ползв. детски кухни	880 000
- за ползв. на домашен социален патронаж и общ. социални услуги	570 000
- за ползв. пазари, тържища, панаири, тротоари, улични платна и др.	1 521 000
- за битови отпадъци	37 000 000
- за ползване на общезитие и други по образованието	54 000
- за технически услуги	241 400
- за административни услуги	1 350 900
- за откупуване на гробни места	92 000
- за притежаване на куче	91 000
- други общински такси	3 180 000
Всичко общински такси	44 980 300

- Такса за битови отпадъци – 37 000 000 лв. и е с най-голям дял от Общинските такси – 82 %
- Такси за ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, улични платна и др. – 3% или 1 521 000 лв.

Трансфери между бюджета на бюджетната организация и ЦБ (нето) по чл. 51 от ЗДБРБ за 2023 г. - 6 626 832 лв., в т.ч.:

- обща изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища – 258 200 лв.
- целева субсидия за капиталови разходи – 4 099 032 лв.
- субсидии за други целеви разходи – 2 269 600 лв.
- Трансфери между бюджети (нето): / -5 627 373 лв./, в т.ч.:
  - трансфери м/у бюджети - получени трансфери (+) 455 527 лв.
  - трансфери м/у бюджети -предоставени трансфери (-) - /-6 082 900 лв./
- Трансфери от/за държавни предприятия ПУДООС (+) 7 468 лв.
- Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето) /- 8 557 970 лв./

Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (нето) /-2 588 184 лв./ ,в т.ч.:

- предоставени заеми (-): /- 10 962 435 лв./
- възстановени заеми (+): 8 374 251 лв.

Операции с финансови активи и пасиви: 199 778 692 лв., в т.ч.:

- Предоставена възмездна финансова помощ – 3 181 305 лв.:
  - Предоставени ср-ва възмездна финансова помощ – / - 8 049 846 лв./
  - Възстановени суми по възм.финансова помощ (+) – 11 231 151 лв.

- Заеми от чужбина (нето) /-3 685 560 лв./ това са погашения по дългосрочни заеми от банки и финансова институция
  - Заеми от банки и други лица в страната (нето) - 165 817 009 лв.
  - Погашения по държ. /общински/ ценни книжа - /- 4 410 000 лв./
  - Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средства от ЕС -/- / - 322 987 лв./
- Депозити и средства по сметки – (преходен остатък от 2022 г.) – 39 198 925 лв.

Дългово финансиране

През 2023 г. Община Варна ще използва общински дълг за:

- осигуряване на средства за мостово финансиране и съфинансиране на проекти по Оперативни програми на Европейски съюз;
- реализиране на инвестиционни проекти в полза на местната общност от Капиталовата програма на Община Варна.

Община Варна ще осигури дълговото финансиране чрез:

- банкови заеми
- заеми от „Фонд ФЛАГ“ ЕАД;
- заеми от „Регионален фонд за градско развитие“ АД и „Банка ДСК“ АД (финансов посредник на „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД)

Усвояване на дългови инструменти

1. Усвояване на банкови заеми:

1.1. Банков заем по сключен договор от 2019 г., съгласно решение № 1418-2. IV от Протокол № 36/19.12.2018 г. на Общински съвет – Варна за финансиране на основен ремонт на площадките за игра на открито и спорт в ДГ №44 „Валентина Терешкова“ – филиал, ДГ №51 „Ран Босилек“ с. Константиново и ДГ №2 „Щастливо детство“ – 466 954 лв.

1.2. Банков заем по сключен договор от 2022 г., съгласно решение № 909-4.II. от Протокол № 25/20.04.22 г. на Общински съвет – Варна за финансиране на проектите „Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа в район „Приморски“, Община Варна“, „Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа в район „Младост“, Община Варна“, „Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа в район „Вл. Варненчик“, Община Варна“ и „Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа в с. Тополи, с. Звездица, с. Каменар, Община Варна“ – 49 050 654 лв.

1.3. Банков заем, съгласно решение № 1034-1 от Протокол № 29 от 08.11.2022 г. на Общински съвет – Варна за финансиране на проектите „Реконструкция на бул. „Атанас Москов“ в участъка от кръстовище с път I-2 до ул. „Кольо Фичето“, гр. Варна“, „Реконструкция на бул. „Девня“ от бул. „Атанас Москов“ до бул. „Република“, гр. Варна“ и „Благоустрояване на междублокови пространства в район „Вл. Варненчик“, II-ри микрорайон, източна част, включително ул. „Петър Дертлиев“ и ул. „Асен Разцветников“, гр. Варна“, I етап: Благоустрояване на пространството, заключено между бул. „Трети март“, ул. „Асен Разцветников“, улица от о.т. 774, през о.т. 775, 776, 778, 779, 767, 766, 765, 764, 763 до о.т. 762 и ул. „Проф. д-р Емил Станчев“ – 29 395 000 лв.

2. Усвояване на заеми по Финансов инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“:

2.1. Заем от „Регионалния фонд за градско развитие“ АД, мениджър на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“ и „Банка ДСК“ АД, съфинансираща институция по инструмента за проект „Ремонт, реконструкция и модернизация на сграда филиал ТМПЦ – Варна“, съгласно решение № 1577-6 от Протокол № 39/24.04.2019 г. на Общински съвет – Варна – 1 340 160 лв.

2.2. Заем от „Регионалния фонд за градско развитие“ АД, мениджър на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“ и „Банка ДСК“ АД, съфинансираща институция по инструмента за проект „Реконструкция и модернизация на Зоопарк Варна“, съгласно решение № 1418-2.III от Протокол № 36/19.12.2018 г. на Общински съвет – Варна – 551 041 лв.

2.3. Заем от „Регионалния фонд за градско развитие“ АД, мениджър на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“ и „Банка ДСК“ АД, съфинансираща институция по инструмента за проект "Модернизация на културна инфраструктура в град Варна - НЧ "Петко Рачев Славейков 1928", съгласно решение № 526-4.I. от Протокол № 14/04.03.2021 г. на Общински съвет – Варна – 143 196 лв.

2.4. Заем от „Регионалния фонд за градско развитие“ АД, мениджър на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“ и „Банка ДСК“ АД, съфинансираща институция по инструмента за проект "Основен ремонт/реконструкция на уличната мрежа на територията на община Варна", съгласно решение № 526-4.IV. от Протокол № 14/04.03.2021 г. на Общински съвет – Варна – 28 166 141 лв.

2.5. Заем от „Регионалния фонд за градско развитие“ АД, мениджър на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“ и „Банка ДСК“ АД, съфинансираща институция по инструмента за проект "Изграждане, пристрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища на територията на община Варна", съгласно решение № 526-4.V. от Протокол № 14/04.03.2021 г. на Общински съвет – Варна – 10 000 000 лв.

2.6. Заем от „Регионалния фонд за градско развитие“ АД, мениджър на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие за Северна България“ и „Банка ДСК“ АД, съфинансираща институция по инструмента за проекти „Разширение на Зона за платено улично паркиране – Зелена Зона в гр. Варна“, „Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа в район „Аспарухово“, Община Варна“ и „Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа в район „Одесос“, Община Варна“, съгласно решение № 909-4.I. от Протокол № 25/20.04.2022 г. на Общински съвет – Варна – 29 867 500 лв.

3. Усвояване на заеми от „Фонд ФЛАГ“ ЕАД:

3.1. Заем от „Фонд ФЛАГ“ ЕАД за финансиране на проект „Благоустройство, строителство, основен ремонт, реконструкция, рехабилитация на междублокови пространства, детски и спортни площадки/комплекси, и елементи на прилежащата им техническа инфраструктура на територията на Община Варна и основен ремонт/реконструкция на улична мрежа прилежаща към предвидените за благоустройство междублокови пространства на територията на Община Варна“ и проект „Благоустройство на междублокови пространства в район „Вл. Варненчик“, II-ри микрорайон, включително ул. „Петър Дертлиев“ и ул. „Асен Разцветников“, гр. Варна“ – II етап: Благоустройство на пространството, заключено между улица от о.т. 774, през о.т. 775, 776, 778, 779, 767, 766, 765, 764, 763 до о.т. 762, ул. „Асен Разцветников“, ул. „Петър Дертлиев“ и ул. „Проф. д-р Емил Станчев“, в това число основен ремонт на ул. „Петър Дертлиев“ и ул. „Асен Разцветников“ и благоустройство на междублоково пространство в район „Владислав Варненчик“, „II-ри микрорайон“ – източна част, гр. Варна“, съгласно решение № 526-4.III. от Протокол № 14/04.03.2021 г. на Общински съвет – Варна – 32 809 365 лв.

3.2. Заем от „Фонд ФЛАГ“ ЕАД за мостово финансиране на допустими разходи по проект „Ремонт, реконструкция и модернизация на сграда филиал ТМПЦ - Варна“ до възстановяването им от Управляващия орган в размер до 2 351 048 лв.

Погасяване на дълга и такси за обслужване на дълга за 2023 г. - в т.ч. такси по тарифа на банките, в т.ч. такси за предоговаряне), поети с решения на Общински съвет – Варна в периода 2014 г. - 2023 г., в размер до 544 000 лв. включени в §10-63 и §10-69 на дейност „Други дейности по икономика“.

През 2023 г. Община Варна регулярно, съобразно сроковете по погасителните планове ще погасява дължимите към кредиторите вноски за главници, лихви и такси. Средства за погасяване на главници са планирани както следва:

- §80-58 „Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина“ - 3 685 560 лв.
- §83-22 „Погашения по дългосрочни заеми от банки в страната“ - 10 145 519 лв.
- §83-81 „Погашения по краткосрочни заеми от други лица в страната“ - 7 364 331 лв.
- §83-82 „Погашения по дългосрочни заеми от други лица в страната“ - 814 200 лв.
- §86-23 „Погашения по целеви емисии на дългосрочни държавни (общински) ценни книжа“ - 4 410 000 лв.

Лихвите за обслужване на общинския дълг през 2023 г. са планирани в размер на 4 293 000 лв.

РАЗХОДИ

Бюджетът на разходите на община Варна за 2023 г. възлиза на **791 355 000 лв.**, в т.ч.:

1. Бюджет – 742 700 000 лв.
2. Бюджет със средства от Европейски проекти и програми – 48 655 000 лв.

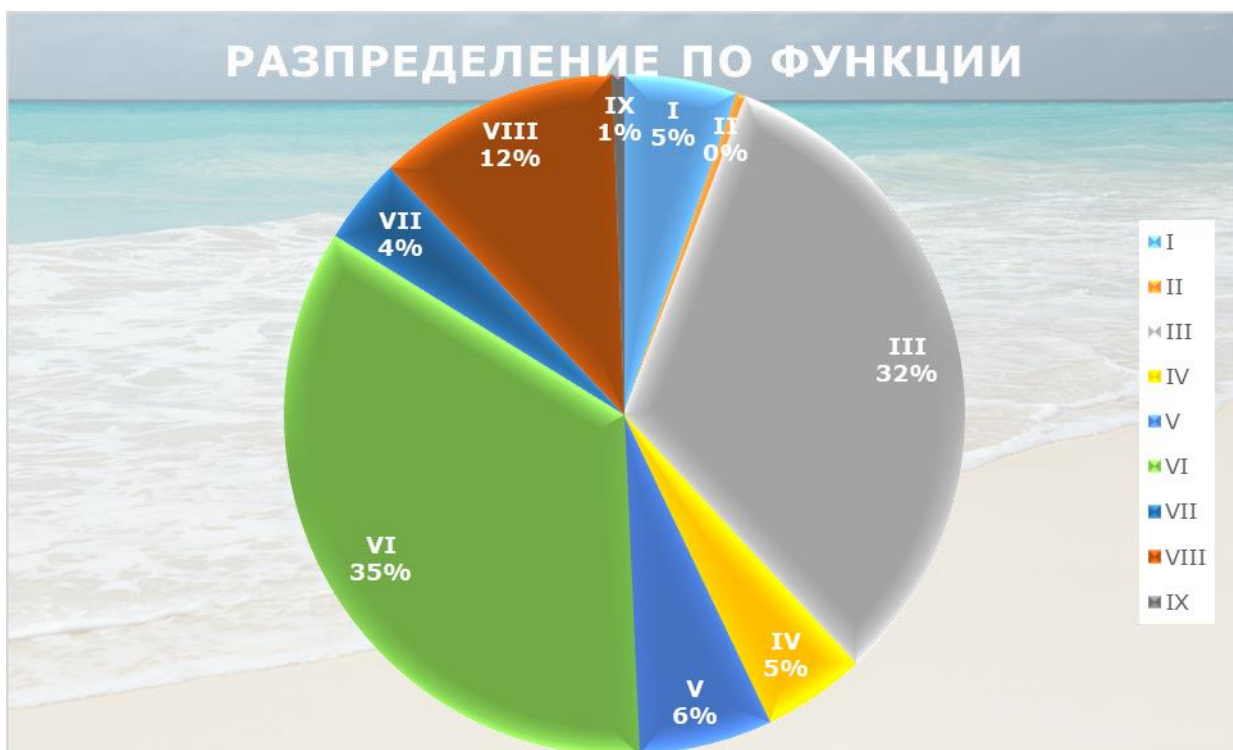
Разходите по бюджета се разпределят както следва:

- ✓ за делегирани от държавата дейности – 322 152 734 лв., в т.ч.
  - Разходи за делегирани държавни дейности - 296 371 429 лв.
  - Разходи с получени към 30.06.2023 г. текущи субсидии и трансфери за делегирани държавни дейности - 25 781 305 лв.
- ✓ за дофинансиране на делегирани държавни дейности – 25 504 886 лв., дофинансиране с местни приходи се налага, тъй като средствата от държавата за държавно делегираните дейности са недостатъчни.
- ✓ за местни дейности – 395 042 380 лв., в т.ч.:
  - разходи за местни дейности по чл. 51 от ЗДБРБ за 2023 г.- 6 626 832 лв.

Разпределението на средствата по бюджета за 2023 г. по функции е, както следва:

Функции	Бюджет 2023 г. /в лв./
1.Общи държавни служби	39 780 000
2.Отбрана и сигурност	3 418 000
3.Образование	239 491 000
4.Здравеопазване	37 045 000
5.Социално подпомагане и грижи	46 838 000
6.БКС /Инженерна инфраструктура/	255 740 000
7.Култура,спорт,почивни дейности и религ. дело	30 510 000
8.Икономически услуги	85 585 000
9.Други	4 293 000
Всичко:	742 700 000

В графиката е показан относителния дял на всяка функция спрямо общия бюджет на общината за 2023 г.:

Функция „БКС /Инженерна инфраструктура/“ е с най-голям относителен дял в общия бюджет на общината за 2023 г. – 34,4 %, следвана от функция „Образование“ – 32,2%, Икономически дейности и услуги – 11,5% и т.н.:

ФУНКЦИЯ „ОБЩИ ДЪРЖАВНИ СЛУЖБИ“

Общият бюджет на функцията възлиза на 39 780 000 лв. и включва разходите за: дейност Държавни и общински служби и дейности по избори – общо средствата са в размер на 1 590 951 лв., в т.ч. получените като целеви трансфер през годината 1 588 155 лв. са разходвани за организиране и провеждане на парламентарни избори и 1 695 лв. за ОИК. дейност Общинска администрация – включва разходите за Община Варна, пет района - Одесос, Приморски, Аспарухово, Младост и Владислав Варненчик и пет кметства – Тополи, Казашко, Звездица, Каменар и Константиново в размер на 36 658 803 лв., за делегирани от държавата дейности 20 040 980 лв., местни дейности 3 411 636 лв. и дофинансиране на държавната дейност – 13 206 187 лв., в т.ч. средствата за възнаграждения на служителите назначени по ПМС 66. Увеличени са трудовите възнаграждения на делегирана от държавата дейност и дофинансиране на делегираната от държавата дейност, считано от 01.01.2023 г., съгласно чл.51 т.1 от ЗДБРБ за 2023 г., ПМС 108/09.08.2023 г. и указанията на МФ за съставянето и изпълнението на бюджетите на общините - ФО-15/24.08.2023 г. Увеличението на индивидуалните месечни заплати влиза в сила от 01.01.2023 г. и се извършва въз основа на годишните оценки на изпълнението на длъжността за 2022 г., в рамките на средствата за фонд работна заплата. дейност Общински съвет – Варна в размер на 1 530 246 лв. В тази дейност са заложили средствата за издръжка на Общински съвет - Варна и 43 310 лв. по програма за дейността на Наблюдателната комисия към Общински съвет – Варна за 2023 г.

ФУНКЦИЯ „ОТБРАНА И СИГУРНОСТ“

Общият бюджет на функцията възлиза на 3 418 000 лв. и включва следните дейности: **- Вътрешната сигурност** – 1 470 735 лв. за материално стимулиране на обществените възпитатели; издръжка на местните комисии за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни и възнаграждения на членовете на тези комисии; финансиране на детски педагогически стаи; издръжка на районни полицейски инспектори; секретар на местната комисия за борба с трафика на хора, охрана на общински обекти, видеонаблюдение и т.н.

В бюджета на Община Варна са включени и средствата в размер на 4 000 000 лв. по § 61-02 „Предоставени трансфери“ по договор с областна дирекция на ОД на МВР за издръжка на сектор общинска полиция.

- Отбранително мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности – 962 217 лв. за обезпечаване на възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя, работно облекло и тонизиращи напитки за денонощни оперативни дежурни; възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя и средства по ЗЗБУТ на изпълнители по поддръжка и охрана на пунктовете за управление и радио-предавателните центрове; офиси за военен отчет и дейности по плана за защита при бедствия. Съгласно чл. 43, ал. 2, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, кметовете на общините подпомагат органите на Министерството на отбраната по воденето на военния отчет и предоставят помещения и осигуряват административна дейността на органите на Министерството на отбраната по военния отчет.

- Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии – 218 655 лв. за осигуряване на противо пожарна защита на курортните комплекси; закупуване на индивидуални средства за защита, съгласно изискванията на ЗЗБ; гориво за малогабаритна техника, използвана от аварийна група; възнаграждения на служители за

обслужване на индивидуални средства за защита, гаранционно обслужване на системата за ранно предупреждение и превенция на риска от наводнения чрез непрекъснат мониторинг на водите на територията на община; 10 000 лв. резерв, съгласно ЗЗБ - Закона за защита при бедствия.

-Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии – разходите са в размер на 376 547 лв. за осигуряване дейностите по плана за защита на населението при бедствия, аварии, катастрофи и пътно транспортни произшествия.

Средствата от преходния остатък от приходи от дарения в размер на 162 617 лв. за подпомагане на пострадалите граждани при наводнението в район Аспарухово през 2014 г. са заложили в бюджета за текущ ремонт на обект ул. „Розова долина“, район „Аспарухово“, Община Варна.

-Доброволни формирания за предотвратяване и овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и за отстраняване на последиците от тях – 389 846 лв. за застраховка срещу злополука и за участие в обученията на доброволци за предотвратяване и овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях.

ФУНКЦИЯ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Бюджетът на функция „Образование“ за 2023 г. е в размер на 239 491 000 лв., в т.ч.

- Делегирани държавни дейности 220 882 968 лв.;
- Местни дейности 8 183 930 лв.;
- Дофинансиране на делегирани държавни дейности 10 424 102 лв.

Разходите в държавно делегирани дейности в размер на 220 882 968 лв. са формирани от:

- 206 918 522 лв. по стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности за функция „Образование“, приети с Решение № 337 от 02 май 2023 г. за изменение и допълнение на Решение № 280 на Министерски съвет от 2022 г. при следните натурални показатели: 51 детски градини; 45 училища; 5 Центъра за подкрепа на личностното развитие; 5 частни детски градини; 9 частни училища; 4 892 бр. персонал в общински образователни институции; 11 570 деца в общински детски градини; 397 деца в подготвителни групи в общински училища; 30 147 ученици в общински училища; 204 ученици в Средношколско общезитие, собствени приходи;
- 10 661 329 лв. преходен остатък в държавно делегирани дейности;
- 575 807 лв. целева капиталова субсидия за обект „Нова сграда на детска градина № 48 "Ран Босилек", с.Тополи, община Варна в УПИ II – „за детска градина“, кв.36 по плана на с.Тополи (ПИ 72709.501.250) община Варна, ул. "Здравец" № 1 за 6 групи".
- Получени като текущи трансфери към 30.06.2023 г. средства включват:
  - Получени като текущ трансфер по програми на МОН за образование средства в размер 2 444 400 лв. - за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и помагала за децата и учениците от 1-ви до 7-ми клас;
  - Получени като текущ трансфер средства в размер на 137 996 лв. - за компенсиране на безплатни и по намалени цени за пътувания на учащи;
  - Получени като текущ трансфер средства в размер на 18 000 лв. по програма МОН - за проектиране на нова ДГ „Слънчогледи“;

- Получени като текущ трансфер средства в размер на 91 692 лв. - за организация на олимпиади и състезания;
- Получени като текущ трансфер средства в размер на 37 618 лв. - за заплащане на дългосрочна командировка на преподавател в IV езикова гимназия;
- Получени като текущ трансфер средства в размер на 7 499 лв. от ПУДООС - за финансиране на проекти на НК „Чиста околна среда от ЦСОП и ДГ „Крилатко“

Разпределението по разходните параграфи е направено на база постъпили предложения от образователните институции и осигурява основните приоритетни разходи за заплати и осигуровки, издръжка и обучение. Със стандартите за 2023 г. е осигурено повишаване на заплатите на педагогическия персонал средно с 15 на сто и на непедагогическия – средно с 10 на сто.

Разходите в размер на 8 183 930 лв. за местни дейности включват:

- ✓ Основни ремонти;
- ✓ Придобиване на ДМА;
- ✓ Общински програми за 1 130 500 лв., както следва:
- ✓ Програма „Младежки дейности“ общо в размер на 725 500 лв., в т.ч. 669 000 лв. планирани в разходната част на бюджета и 56 500 лв. планирани в приходната част;
- ✓ „Програма на община Варна за мерките за насърчаване на творческите заложби на ученици и студенти с изявени дарби в община Варна през 2023 г.“ са планирани 105 000 лв.;
- ✓ „Програма за квалификация и насърчаване на педагогическите специалисти в община Варна през 2023 г.“ са планирани 115 000 лв.;
- ✓ „Програма на община Варна за приобщаващо образование на деца, ученици и студенти и в неравностойно социално положение през 2023 г.“ са предвидени 185 000 лв. Нов момент е включване в програмата на организиране на извънкласни дейности по спорт, творчество и изкуства за деца от детската градина в неучебно време.

Разходите за дофинансиране в размер на 10 424 102 лв. на държавно делегираните дейности във функция „Образование“ включват :

- ✓ Разходи за подпомагане на издръжката на детските градини;
- ✓ Средства за изпълнение на ангажименти, поети в общинския КТД за образование – изплащане на една минимална работна заплата при пенсиониране и раждане на дете на лице, заети в сферата на общинското образование;
- ✓ Дофинансиране на маломерни и слети паралелки в 6 училища, съгласно Решение на Общински съвет – Варна;
- ✓ Неотложни текущи ремонти за подобряване на сградния фонд в общинските училища;
- ✓ Дофинансиране на Средношколско общежитие „Михаил Колони“ с размера на таксите, които се внасят в приход на общинския бюджет съгласно Закона за местните данъци и такси;
- ✓ Дофинансиране на Центрове за подкрепа за личностно развитие: Общински детски комплекс, НАОП „Николай Коперник“, Център за кариерно ориентиране;
- ✓ Основни ремонти;
- ✓ Придобиване на ДМА.

Капиталовата програма на функция „Образование“ за 2023 г. е 14 953 403 лв., от които 2 679 583 лв. за държавни дейности, 6 745 589 лв. за местни дейности и 5 528 231 лв. за дофинансиране на държавни дейности.

Значими обекти от програмата:

- Основен ремонт и реконструкция на площадки за игра на открито в ДГ №2 "Щастливо детство", ДГ 44 "Валентина Терешкова" и ДГ 51 "Ран Босилек" с. Константиново, общо за 641 373 лв.;
- Проекти за „Основен ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и осигуряване на достъпна среда“ в ОУ „Добри Чинтулов“, ОУ „Св.св. Кирил и Методий“, ОУ „Йордан Йовков“, IV ЕГ „Фр. Ж. Кюри“ и ЦПЛР Средношколско общезитие „Михаил Колони“ във връзка с кандидатстване по Националния план за възстановяване и устойчивост, общо за 335 192 лв.;
- Изграждане на спортни площадки на открито в ОУ „Св. Патриарх Евтимий“, ОУ „Черноризец Храбър“, ОУ „Васил Априлов“, ОУ „Стефан Караджа“, общо за 621 882 лв.;
- Ремонт на физкултурен салон и укрепване на каменна основа на фасадни стени в ОУ „Панайот Волов“ за 112 582 лв.;
- Подмяна на електрическа инсталация в ОУ „Христо Ботев“ за 220 000 лв.;
- Проект за "Изграждане на нова сграда на МГ "Д-р Петър Берон" в 26-ти микрорайон "Младост": 920 000 лв.;
- Проект за „Промяна на предназначение, реконструкция, основен ремонт на съществуваща сграда, находяща се в кв. Аспарухово в "Черноморски младежки център" за 71 000 лв.;
- Строителство на нова детска градина за 4 групи, физкултурен салон, кухненски блок и котелно стопанство на ул. „Хъшове“ № 2: 3 402 956 лв.;
- Строителство на нова сграда на детска градина № 48"Ран Босилек" в с. Тополи, община Варна: 3 847 440 лв.;
- Строителство на нов корпус към СУ „Найден Геров“: 3 325 411 лв.;
- Изграждане на огради в ОУ „Васил Априлов“ и ПГГСД „Николай Хайтов“, общо за 348 469 лв.

ФУНКЦИЯ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Бюджетът на функция „Здравеопазване“ за 2023 г. е в размер на **37 045 000 лв.** и е увеличен спрямо отчета за 2022 г. с 6 995 000 лв. Приоритетите в областта на общинското здравеопазване са насочени към финансирането на медицинското обслужване в здравните кабинети в детските градини и училищата, на детските ясли и яслените групи към детските градини, детските кухни, здравните медиатори, общинските съвети по наркотични вещества и психосоциална рехабилитация.

Бюджетът на функция „Здравеопазване“ за 2023 г. е в размер на 37 045 000 лв. включва:

- Делегирани държавни дейности 28 936 326 лв.
- Местни дейности 8 108 674 лв.

В делегирани държавни дейности са включени и получените като допълнителен текущ трансфер средства в размер на 91 918 лв. за компенсация за деца, неприети поради липса на места в общинските детски ясли.

Средствата за дейност „Детски ясли, детски кухни и яслени групи в детска градина“ общо са в размер на 24 477 387 лв., в т.ч.

за детски ясли – 17 292 979 лв., в т. ч. преходен остатък 388 350 лв.

за ОП „КДХ“ – 7 148 408 лв., в т. ч. преходен остатък 2 384 477 лв.

За здравните кабинети ще бъдат предоставени през годината 6 351 488 лв., в т. ч. 588 462 лв. са от преходен остатък.

В дейност „Други дейности по здравеопазването“ са планирани 5 676 125 лв., в т.ч. за по-значими дейности с местни средства:

- помощи по решение на Общински съвет в размер на 772 585 лв., в т.ч. - за лечение на граждани – 255 700 лв. и за инвитро процедури за двойки с репродуктивни проблеми – 516 885 лв.
- общинско предприятие „ДДД“ – с бюджет от 438 938 лв.
- Общински програми - във функция „Здравеопазване“ ще бъдат реализирани 21 общински програми в размер на **540 240 лв.**, както следва :
  - „Аз успявам“
  - „Добър естетичен вид и комфорт чрез профилактика и лечение на гръбначните изкривявания“
  - „Хипотерапия на деца с увреждания и проблеми в развитието“
  - „Скрининг на заболяванията на щитовидната жлеза “
  - „Скрининг на заболяванията на белия дроб“
  - „Скрининг на очни заболявания“
  - „Контрол на миопия и ранно детско зрение“
  - „Профилактика на сънната апнея“
  - „Скрининг на заболявания на простатната жлеза“
  - „Профилактика за рака на гърдата“
  - „Профилактика на онкологични заболявания“
  - „Психосоциална подкрепа на лица, зависими от психоактивни вещества“
  - „Профилактика на женското здраве“
  - „Скрининг на преканцерози на маточната шийка“
  - „Ултразвуков скрининг за хромозомни аномалии в първи триместър на бременността“
  - „Профилактично течно-базирано цитологично изследване на маточната шийка“
  - „Профилактика и диагностика в общински социални, детски и образователни заведения, чрез иновативен метод - телемедицина“
  - „Грижа за деца с диабет и редки заболявания“
  - „Водна рехабилитация за деца с увреждания и проблеми в развитието“
  - „Зеленият двор на Варна“
  - „Обучение на специалистите работещи в детските ясли, яслените групи в детски градини, здравните кабинети в детски градини и училища и здравните медиатори“
  - Дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, които не подлежат на финансиране от НЗОК, от Министерство на здравеопазването и др.

Планираните средства за програми във функция Здравеопазване са увеличени спрямо бюджета за 2022 г. със 123 240 лв.

Планирани са и целеви трансфери за лечебните заведения в размер на 316 138 лв. по §43 „Субсидии за нефинансови предприятия“

Капиталовата програма на функцията възлиза на 4 427 935 лв., в т. ч. 923 092 лв. за основен ремонт в детските ясли, придобиване на ДМА – 631 165 лв., придобиване на НА – 71 760 лв. и 2 801 918 лв. за капиталови трансфери за лечебните заведения.

Значими обекти във функцията:

- Основен ремонт и реконструкция на площадки за игра на открито и спорт в Детска ясла № 4 „Приказен свят“ – 286 000 лв. Обектът се финансира с целева субсидия за капиталови разходи;
- „Основен ремонт и реконструкция на площадки за игра на открито и спорт в Детска ясла № 2 „Моряче“ – 560 000 лв. Обектът се финансира с целева субсидия за капиталови разходи;
- Пристройка за две яслени групи към съществуващите сгради на детска ясла №7 „Роза“ – 204 000 лв. Обектът се финансира с целева субсидия за капиталови разходи и Програма на МОН за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища;
- Изграждане на обект: „Пристройка, надстройка, реконструкция и фасадно оформление на онкологична болница - База1, База 2 и паркинг, находящ се в УПИ VII-1783 2628 (10135.5506.992), кв. 151 по плана на 29 м.р., местност "Вилите", кв. „Аспарухово“, гр. Варна по две обособени позиции“ – 1 008 577 лв.;
- Урологична рентгенова система – 450 000 лв.;
- Ремонт в клиника по урология – 306 164 лв. и др.

ФУНКЦИЯ „СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДПОМАГАНЕ И ГРИЖИ“

Бюджетът на разходите на функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ възлиза на 46 838 000 лв. Бюджетът на функцията е увеличен с 20 638 000 лв., спрямо бюджета за 2022 г..

Бюджетът на функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ за 2023 г. е в размер на 46 838 000 лв. включва:

- Делегирани държавни дейности 34 988 299 лв.;
- Дофинансиране на делегирани държавни дейности 80 209 лв.
- Местни дейности 11 769 492 лв.

В бюджета за делегирани държавни дейности са включени и получените текущи трансфери към 30.06.2023 г. за:

- 4 131 347 лв. - за компенсиране на безплатни и по намалени цени по групи правоимащи;
- 10 149 530 лв. - съгласно споразумение с МТСП за възнаграждения на лични асистенти за 5-те района;
- 281 441 лв. - за възнаграждения на приемните семейства и издръжка на децата настанени в приемни семейства.
- 31 986 лв. - по програми за осигуряване на заетост;

Продължава политиката на общината за подобряване достъпа и качеството на предлаганите социални услуги, както и устойчивост на реализираните проекти за социалните услуги. С планираните разходи по бюджета за 2023 г. ще се реализират социални услуги и дейности, адекватни на потребностите на нуждаещите се граждани на общината.

Общинската социална програма възлиза на 5 599 657 лв. и е увеличена спрямо 2022 г. с 919 741 лв. Социалната програма обхваща голям кръг от потребители на социални услуги.

Планирани са помощи по решение на Общински съвет в размер на 250 000 лв., в т.ч. за социално битови нужди на социално слаби хора – 240 400 лв. и 9 600 лв. за подпомагане на деца на загинали полицаи.

Осигурени са средства в размер на 1 450 080 лв. за местна дейност „Социални услуги в домашна среда“ – социални асистенти за подпомагане на 120 деца със специални образователни потребности.

По бюджета за 2023 г. са предвидени за Домашен социален патронаж средства, възлизащи на 3 969 522 лв., за Клубовете на пенсионера – 527 820 лв. и за Приюта за временно настаняване на бездомни и социално слаби лица – 991 517 лв.

Средства за издръжка на домове за стари хора и домове за пълнолетни лица с увреждания са в размер на 2 521 056 лв.

Планираните средства за асистентска подкрепа - специализирана, подкрепяща почасова социална услуга в домашна среда възлизат на 4 056 560 лв.

Чрез бюджета за 2023 г. се предоставят 59 броя социални услуги в социални центрове и 6 броя второстепенни разпоредители с бюджет.

Планираните капиталови разходи във функцията са в размер на 1 039 603 лв., в т.ч.: за основен ремонт в социални заведения 370 000 лв и за придобиване на компютърна техника, транспортни средства и стопански инвентар – 669 603 лв.

ФУНКЦИЯ „ЖИЛИЩНО СТРОИТЕЛСТВО, БКС И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА“

Бюджетът на функцията е в размер на **255 740 000 лв.** По-важни направления в разходите са, както следва:

Управление, контрол и регулиране на дейностите по жилищното строителство и териториалното развитие – 182 260 лв. В рамките на издръжката са разчетени средства за събаряне на опасни сгради, които поради естествено износване или други обстоятелства са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване, създават условия за възникване на пожар или са вредни в санитарно-хигиенно отношение и не могат да се поправят или заздравят, за преместваеми обекти и за демонтаж на рекламни съоръжения, за извозване на строителни отпадъци.

Водоснабдяване и канализация - в тази дейност са планирани 57 000 лв. за проектиране на водоснабдяване на вилна зона Лазур, с. Константиново.

Осветление - в дейността се включват средства за консумирана ел. енергия на улично осветление в размер на 5 760 083 лв.

Минерални води и бани, като в тази дейност са планирани 1 203 278 лв. за разходите за минерални води, свързани с проучвателни и проектни работи, поддръжка, текущ ремонт, основен ремонт, изграждане на мрежи и съоръжения – с водоизточник от минерални води. През 2023 г. ще бъде възстановено водоподаването на чешма с минерална вода на площад "Екзарх Йосиф" и Дом „Младост“.

Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа – 139 706 265 лв., в т.ч. капиталови разходи в размер на 126 249 756 лв./без ОП „Парнинги и синя зона“/ В тази дейност са планирани разходите, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на уличната мрежа, включително на прилежащите й тротоари и площадни пространства, както и средствата за ОП „Общински паркинги и синя зона“, които са в размер на 7 297 497 лв. Предвидени са за рехабилитация на уличната мрежа 5 000 000 лв. В текста за капиталовата програма по-долу са представени по-крупните обекти по основен ремонт и изграждане на улична мрежа.

Озеленяване – 5 551 873 лв., в т.ч. разходите и на общинското предприятие „УПО“ в размер на 2 001 873 лв., както и 50 000 лв. /по районите в града/, съгласно Наредба на Общински съвет Варна за финансово подпомагане на „Проекти за озеленяване и благоустрояване“,

свързани с подобряване състоянието на зелените площи, собственост на община Варна - за реализиране на проекти по §45 „Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел“

Чистота - разчетените средства по план - сметката за дейност „Чистота“ са в размер на 44 574 287 лв., в т.ч. разходите в дейност „Чистота“ - 42 542 505 лв. за дейност 623 „Чистота“; трансфери към община Аксаково в размер на 1 093 000 лв. по §61-02 „Предоставени трансфери (-)“, капиталови разходи в размер на 60 000 лв., както и 230 000 лв. в дейности *Управление на дейностите по отпадъците* в т.ч. Система за видеонаблюдение за контрол нерегламентирани замърсявания – 200 000 лв.

Геозащита – предвидени са 50 616 лв. за укрепване свлачище с рег. № VAR 06.10135-06-04 в местност "Свети Никола", гр. Варна

Пречистване на отпадъчните води от населените места - 344 319 лв.

Други дейности по жилищното строителство, благоустройството и регионалното развитие – общо бюджетът възлиза на 59 959 113 лв., в т.ч.: за благоустрояване междублокови пространства, средства за поддържане на чешми и фонтани, поддържане на улично осветление, геодезически заснемания, сертифициране на детски площадки и др., както и разходите на общинското предприятие „Инвестиционна политика“ в размер на 2 290 048 лв. и на общинското предприятие „УПО“ в размер на 649 980 лв.

В бюджета за 2023 г. са предвидени обследвания и предпроектни проучвания:

- Обследване и предпроектни проучвания за социализиране общински горски фонд за кътове за отдих и еко пътеки – 50 000 лв.;
- Предпроектни проучвания за "Сценични и културни пространства в "Малки римски терми" – 5 000 лв.;
- Предпроектни проучвания за "Сценични и културни пространства в "Големи римски терми" – 10 000 лв.;
- Предпроектни проучвания за "Сценични и културни пространства в Градска художествена галерия гр. Варна" – 5 000 лв.;
- Предпроектни проучвания за "Сценични и културни пространства в Регионален исторически музей гр. Варна" – 25 000 лв.;
- Предпроектни проучвания за "Сценични и културни пространства в Морска градина" (бивша младежка площадка гр. Варна)" – 5 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания на част от сграда находяща се в ПИ 10135.1504.84, област Варна, Община Варна, гр. Варна, район Одесос, ул. "Съборни" № 24 за създаване на "Академия за съвременни визуални изкуства" – 5 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания за паркове в с. Звездица, с Константиново, с. Тополи и с. Каменар – 20 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания "Парк Жеравен връх " – 10 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания "Парк Кайсиева градина в ПИ 10135.4505.81 ОУ "Стоян Михайловски" – 5 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания "Парк и спортен комплекс Възраждане" в ПИ 10135.3511.264, област Варна, Община Варна, гр. Варна, район Младост, ж.к. "Възраждане" – 10 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания "Парк и спортен комплекс в ПИ 10135.2562.55, област Варна, Община Варна, гр. Варна, район Приморски, ж.к. ЧАЙКА" – 10 000 лв.;
- Обследване и предпроектни проучвания за "Скейт парк "Чайка" в 19-ти или 20-ти микрорайони, район Приморски, гр. Варна – 5 000 лв.;

- Обследване и предпроектни прочувания за изграждане "Обществени тоалетни" – 25 000 лв.

За капиталови разходи са планирани 49 637 483 лв. като по-крупните обекти са описани в текста за капиталовата програма по-долу.

ФУНКЦИЯ „КУЛТУРА, СПОРТ, ПОЧИВНИ ДЕЙНОСТИ И РЕЛИГИОЗНО ДЕЛО“

Бюджетът на функцията възлиза на **30 510 000 лв.** и е увеличен спрямо бюджета за 2022 г. с 4 051 000 лв.

Средствата в размер на 30 510 000 лв. включват:

- Делегирани държавни дейности 6 230 648 лв.;
- Дофинансиране на делегирани държавни дейности 1 794 388 лв.
- Местни дейности 22 484 964 лв.

В тази функция са планирани средства за издръжка на културни и спортни институции:

- Музеи и галерии с регионален характер – 3 862 516 лв. за Регионален исторически музей и Градска художествена
- Графична галерия - 147 400 лв.
- Библиотеки с национален и регионален характер – 1 719 595 лв.
- Оркестри и ансамбли – 119 378 лв. издръжка на хоровата школа „Морски звуци“ към община Варна и любителски състави и формации.
- Читалища – 2 392 515 лв., в т.ч. дофинансиране на държавната дейност за 711 519 лв.
- Обредни домове и зали – 449 885 лв., в т.ч. 40 000 лв. за помощи по решение на Общински съвет“ за погребения на бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално подпомагане лица и 409 885 лв. за ремонт на ефектно осветление на катедрален храм "Св. Успение Богородично".
- Зоопарк – 1 771 160 лв., в т.ч. 762 346 лв. за капиталови разходи. ОП „Зоопарк – СЦ“ стопанисва площ от 23 дка, разполага с експонати от 60 вида, представени с около 400 броя животни. Ежегодно парка се посещава от над 180 000 жители и гости на града.

Общо за спорт през 2023 г. са планирани 15 251 119 лв., в т.ч. издръжка на общинско предприятие „Спорт Варна“ с бюджет от 9 469 125 лв., програма „Спорт“ – 2 533 840 лв., дейности и мероприятия и изграждане на спортна инфраструктура и издръжка на дирекция „Спорт“.

В тази функция са предвидени средства за две програми:

- Програма „Международни и местни културни прояви за 2023 г.“ /Пр.24/ в размер на 5 085 150 лв., в т.ч. Програма на фолклорен ансамбъл „Варна“ към НЧ „Христо Ботев“ в размер на 80 000 лв. и Програма на дирекция „Култура и духовно развитие“ за поставяне на скулптурни композиции и пластични елементи на територията на град Варна за 2023 г.“ в размер на 197 000 лв., в т.ч. целеви субсидии и трансфери по дейности:

- Дейност 759 „Други дейности по културата“:
  - Общински фонд „Култура“ в размер на 1 600 000 лв.
  - Фондация „Човек на фокус“ в размер на 30 000 лв., съгласно споразумение за сътрудничество с Варненска и Великопреславска Митрополия;
  - средства по проекти за естетизация на градската среда с графити в подземи и пасарелки за възнаграждения и хонорари , в сътрудничество с Фен клуба на ФК „Черно море“ – 36 000 лв;

- средства по проекти за естетизация на градската среда с графити в подземи и пасарелки, в сътрудничество с Фен клуба на ФК „Спартак“ – 36 000 лв.;

- на Регионален исторически музей - Варна – 50 000 лв. за археологически разкопки на Варненски халколитен некропол и 30 000 лв. за теренни археологически проучвания на обект „Ранно християнска базилика в с. Звездица“;

- Дейност 738 „Читалища“

- подпомагане дейността на народно читалище „Христо Ботев 1928“ за фолклорен ансамбъл „Варна“ – 80 000 лв. и за текущ ремонт на читалища – 400 000 лв. - дофинансиране на държавна дейност 738 „Читалища“

- Дейност 740 „Музеи и художествени галерии с местен характер“

- средства за Международно биенале на графиката в размер на 70 000 лв.

-Целеви трансфери в размер на 260 000 лв. по §61-02 „Предоставени трансфери“, в т.ч. на Театрално-музикален продуцентски център – Варна /ТМПЦ/ в размер на 50 000 лв. за постановка по „Международен музикален фестивал“ и 160 000 лв. за подпомагане дейността чрез съвместно финансиране, съгласно сключен договор с Министерство на културата; на Държавен куклен театър за подпомагане дейността, чрез съвместно финансиране, съгласно сключен договор с Министерство на културата в размер на 50 000 лв.

➤ програма „Спорт“ за 2 533 840 лв. с всички спортни събития и мероприятия през годината и финансово подпомагане на спортните клубове.

Планираните капиталови разходи във функцията са в размер на 5 455 671 лв.: за основен ремонт - 2 787 623 лв. на спортни бази, читалища, Зоопарк и други; за придобиване на ДМА - 2 408 048 лв., в т.ч. компютърна техника и оборудване в спортни и културни институции, изграждане на скейт парк в Аспарухов парк; капиталови трансфери – 260 000 лв. на "Дворец на културата и спорта" ЕАД за ремонт на трафопост.

Значими обекти за функцията:

- Основен ремонт и реконструкция на скейт парк - Варна, находящ се в УПИ VII-233, кв. 9, по плана на ж. к. "Младост" 2-ри м. р., гр. Варна – 800 000 лв.
- Скейт парк, находящ се в Аспарухов парк, по плана на район Аспарухово, гр. Варна – 1 048 000 лв.
- "Спортна зала, ведно със закрит плувен басейн" в имот 10135.3511.618, област Варна, Община Варна, гр. Варна, район Младост, ж.к. Възраждане (Проектиране) – 379 942 лв.;
- "Закрит плувен басейн" в имот 10135.5502.2, област Варна, Община Варна, гр. Варна, район Аспарухово (Проектиране) – 379 942 лв.;
- Основен ремонт на покривна и подова конструкция на спортна зала за борба "Простор", Община Варна, с идентификатор 10135.2556.351.2 – 778 024 лв.;
- Доставка и монтаж на покривало на въздушна клетка за басейн "Юлиан Русев" и басейн "Алекси Алексиев" – 168 000 лв.;
- Изкуствена трева за 2 футболни игрища в ОСК "Аспарухово" – 155 000 лв.;
- Реконструкция и модернизация на Зоопарк Варна, Етап II, подобект "Местообитания Вълци и средноголеми котки" – 739 534 лв.;
- Основен ремонт на покрива на НЧ "Васил Левски-Галата 1927" – 197 875 лв.

ФУНКЦИЯ „ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ“

Бюджетът на функцията е в размер на **85 585 000 лв. в т. ч.**

- Делегирани държавни дейности 7 617 580 лв.;
- Местни дейности 77 967 420 лв.

В делегирани държавни дейности се включват средствата от получените текущи субсидии от Централния бюджет в държавна дейност за вътрешноградски и междуселищни превози в размер на 6 907 158 лв. и преходният остатък от 2022 г. в размер на 710 422 лв.

В местни дейности са предвидени разходи за:

- вертикална и хоризонтална маркировка на уличната мрежа и генерален план за организация на движението – 1 000 000 лв.
- зимно поддържане на общински пътища за 638 351 лв., в т.ч. 258 200 лв. по чл.51 от ЗДБРБ за 2023 и 380 051 лв. - преходен остатък от 2022 г.
- основен ремонт на общински пътища – 18 279 290 лв.
- Дейности по водния транспорт – 1 354 613 лв., в т.ч. капиталови разходи за оборудване (кейови колонки, швартови и навигационни системи и допълнително оборудване за плаващ пирс) за Рибарско пристанище „Карантината“ – 515 019 лв.
- помощи по решение на Общински съвет – Варна в размер на 6 271 954 лв. по Приложение 9 към бюджета на общината, в т.ч. 506 590 лв. преходни от 2022 г.
- бюджет на общинското предприятие „ТАСРУД“ в размер на 34 669 101 лв., в т.ч. разходи по договор за обществен превоз на пътници, както и капиталови разходи в размер на 2 976 988 лв. за валидиращи устройства, банктотообромячна машина, контролни устройства и др.
- субсидии и текущи трансфери по §43 „Субсидии за нефинансови предприятия“ за Градски транспорт ЕАД – 1 448 000 лв.
- Туристически бази – това са дейностите, заложи в Програма за спортно туристическа дейност в размер на 30 000 лв. Главна цел на програмата е да създаде условия и възможности за приобщаване на варненци към организирано практикуване на туризъм с оглед подобряване на тяхното здраве и физическа дееспособност, приобщаване към природата, повишаване на екологичната култура и възпитание в опазване на околната среда.
- Приюти за безстопанствени животни – 628 541 лв. за дейността, обезпечаваша задълженията на общините по Закона за защита на животните за осъществяване на мероприятията по овладяване на популацията на безстопанствените животни, като в приходната част на бюджета са заложи 91 000 лв. от „Общинска такса за притежаване на куче“.
- Програма „Туризъм“ за 2023 г., финансирана с приходи от Туристически данък, програмата е в размер на 7 377 952 лв. включва организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма; реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения; провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината; предложения от туристическия бранш; функциониране на общински туристически информационни центрове, организация на информационното обслужване на туристите, както и дейности включени във другите функции на бюджета.

Капиталовата програма за функцията възлиза на 22 852 704 лв., в т.ч. основен ремонт 18 303 410 лв. и придобиване на ДМА - 4 549 294 лв.

ФУНКЦИЯ „РАЗХОДИ НЕКЛАСИФИЦИРАНИ В ДРУГИ ФУНКЦИИ“

Общо за функцията са планирани 4 293 000 лв. разходи по обслужването на общинския дълг – лихви по емисии на общински ценни книжа, лихви по заеми от страната, лихви по заеми от банки, такси за външни услуги, такси ангажимент по заеми и други финансови услуги.

КАПИТАЛОВА ПРОГРАМА НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.

Източниците за финансиране на капиталовата програма са: собствени средства, целеви капиталови субсидии, банков заем, трансфери, Европейски фондове и други международни програми и договори.

Капиталовата програма за 2023 г. е в размер общо на 265 627 637 лв., в т.ч.:

- I. Капиталови разходи, финансирани от собствени средства, целеви капиталови субсидии, трансфери, банкови заеми- 227 158 504 лв.

Капиталова програма	Бюджет 2023 г.
Основен ремонт на ДМА	196 996 191
Придобиване на ДМА	26 050 071
Придобиване на НА	938 904
Придобиване на земя	111 420
Капиталови трансфери	3 061 916
Общо	227 158 504

- II. Капиталови разходи, финансирани със средства от Европейския структурни и инвестиционни фондове(ЕСИФ, ДМП)– 38 469 133 лв.

Основен дял в капиталовата програма заемат инвестиционните разходи за основен ремонт и изграждане на улична мрежа, благоустрояване на градска среда и разходи за ремонт и изграждане на общински пътища

Продължава изпълнението на основни ремонти на уличната мрежа на Община Варна – планирани средства в размер на 125 424 143 лв., от които финансиране с банкови заеми 110 453 359 лв.

По-крупни обекти:

- Реконструкция на бул. „Девня“ от бул. „Ат. Москов“ до бул. „Република“, гр. Варна – 11 028 749 лв.;

- Реконструкция на бул. „Атанас Москов“ в участъка от път I-2 до ул. „Кольо Фичето“ – 5 733 107 лв.;
- Основен ремонт на улица между от о. т. 162 - до о. т. 176 и улица от о. т. 87 - до о.т. 127 по плана на к. к. "Св. Св. Константин и Елена", Община Варна – 1 675 580 лв.;
- Основен ремонт на ул. "Васил Друмев", по плана на 18-ти м. р., район Приморски, гр. Варна – 2 472 727 лв.;
- Основен ремонт на ул. „Цар Борис III“ от бул. „Осми приморски полк“ до пресичане с „Фатрико дере“, гр. Варна“ – 4 484 506 лв.;
- Реконструкция и изграждане на велоалеи на ул. „Подвис“, в участъка от бул. „Хр. Смирненски“ до бул. „В. Левски“, гр. Варна“ – 2 357 865 лв.;
- Реконструкция на ул. „Прилеп“ в участъка от бул. „Ян Палах“ до вход м-ст „Пчелина“, в т. ч. реконструкция на съоръжения, гр. Варна“ – I-ви етап – 5 772 924 лв.;
- Основен ремонт/реконструкция на ул. „Колю Фичето“ в участъка от о. т. 4084 през о. т. 4359-4367, 4388, 4223, 4221, 4295-4285 до о. т. 4284, по плана на ЗПЗ, гр. Варна“ – 4 104 119 лв.;
- Основен ремонт на улица към ЮПЗ - Западна наземна връзка от Северен пътен възел (СПВ) на Аспарухов мост до обръщач на Остров пред Петролна база, по плана на южна промишлена зона (ЮПЗ), гр. Варна, II етап: Основен ремонт на улица към ЮПЗ - Западна наземна връзка, в участъка от Клапов мост до обръщач на Остров пред Петролна база, по плана на ЮПЗ, гр. Варна – 5 683 497 лв.;
- Основен ремонт на бул. "Девня" от бул. "Васил Левски" до ул. "Преслав", по плана на район Одесос, гр. Варна - I етап – 4 817 973 лв.;
- Основен ремонт на бул. "Христо Смирненски" от ул. "Прилеп" до бул. "Осми приморски полк", по плана на район Приморски, гр. Варна – 5 191 036 лв.;
- Реконструкция на ул. „Мадара“ в участъка на ул. „Д-р Анастасия Железкова“ до ул. „Явор“ и благоустрояване пространствата в карето между бул. „Царевец“ – ул. „Караагач“ – ул. „Мир“ - бул. „Васил Левски“ – бул. „Осми Приморски полк“, чрез изграждане на детски площадки, зони за отдых, спортни площадки, озеленяване и др. по плана на 17-ти микрорайон, район Приморски, гр. Варна – 4 156 855 лв.;
- Основен ремонт на ул. "Орфей" от о. т. 18 (ул. "Зевс"), през о. т. 62, 63, о. т. 146-о. т. 151, о. т. 157-о. т. 173, о. т. 177-о. т. 181, о. т. 210-о. т. 213, о. т. 216-о. т. 221, до о. т. 29 (ул. "1- ва"), по плана на СО Добрева чешма", район Приморски, гр. Варна, етап 1 и етап 2 – 3 212 785 лв.;
- Основен ремонт на ул. "Прилеп" по плана на район Младост, гр. Варна - II-ри и III-ти етап" – 2 598 736 лв.;
- Основен ремонт на ул. „Младежка“ в участъка от бул. "Република" до ул. "Тихомир", вкл. ремонт на пешеходен подлез при сп. "Драгаш" и транспортно съоръжение - автомобилен надлез над Елпромско дере, по плана на 16- ти м.р., гр. Варна – 3 114 929 лв.;
- Основен ремонт на ул. "Зевс" от о. т. 2 до о. т. 18, по плана на СО "Добрева чешма", район Приморски, гр. Варна - I-ви етап и II-ри етап – 1 771 849 лв.;
- Разширение на Зона за платено улично паркиране - Зелена зона, в т. ч. проектиране – 11 405 000 лв.;

За благоустрояване на околната среда са предвидени средства в размер на 49 579 883 лв., от които 46 857 275 лв. за благоустрояване на междублокови пространства, в т.ч. по-крупни обекти:

- Продължава реализирането на Проект „Благоустрояване, строителство, основен ремонт, реконструкция, рехабилитация на междублокови пространства, детски и

спортни площадки/комплекси, и елементи на прилежащата им техническа инфраструктура на територията на Община Варна и Основен ремонт/реконструкция на улична мрежа прилежаща към предвидените за благоустрояване междублокови пространства на територията на Община Варна" - 32 809 365 лв., в т.ч. за:

- Междублоково пространство, в обхвата на карето ул. "Отец Паисий", ул. "Оборище", бул. "Сливница", бул. "Владислав Варненчик" – 2 440 899 лв.;
- Междублоково пространство в 23-ти м. р., заключено между бул. "Васил Левски", ул. "Студентска", бул. "Осми приморски полк" и ул. "Мир" – 5 394 231 лв.;
- Благоустрояване в част от 15 м. р. - междублоково пространство заключено между ул. "Георги Пячевич", бул. "Вл. Варненчик", бул. „Васил Левски“, ул. "Родина" – 3 007 758 лв.;
- Благоустрояване в ж. к. "Възраждане" III м. р. - пространство заключено между ул. "Поп Димитър", бул. "Цар Освободител" и бул. "Трети март" – 3 818 485 лв.;
- Благоустрояване в ж. к. "Младост" II м. р. територията заключена между бул. "Сливница", бул. "Република", ул. "Хан Севар" и ул. "Вяра" – 5 093 377 лв.;
- Междублоково пространство заключено между ул. "Св. Св. Кирил и Методий", бул. "Мара Тасева", ул. "Средец" и ул. "Стара Загора" по плана на 27-ми м. р. – 2 511 108 лв.;
- Междублоково пространство затворено от ул. "Асен Разцветников", бул. "Света Елена", бул. "Константин и Фружин" и ул. "Боян Илиев" – 2 115 528 лв.;
- Благоустрояване на междублокови пространства в район „Вл. Варненчик“, II-ри микрорайон, източна част, включително ул. „Петър Дертлиев“ и ул. „Асен Разцветников“, гр. Варна“, I етап: Благоустрояване на пространството, заключено между бул. „Трети март“, ул. „Асен Разцветников“, улица от о.т. 774, през о.т. 775, 776, 778, 779, 767, 766, 765, 764, 763 до о.т. 762 и ул. „Проф. д-р Емил Станчев“, по плана на р-н „Вл. Варненчик“, II-ри микрорайон – 12 633 144 лв.;
- Изграждане на единна автоматизирана система за контрол и наблюдение (видеонаблюдение) – 1 800 000 лв.;

За основен ремонт на общински пътища сумата възлиза на 18 279 290 лв. за следните обекти:

- Основен ремонт на общински път VAR 1082 от пътен възел с републикански път I-9 до свлачище „Трифон Зарезан“ и от свлачище „Трифон Зарезан“ до кръстовище при комплекс „Ривиера“, Община Варна, етапи 1,2 и 3 -3 717 008 лв. Обектът се финансира по споразумение с МРРБ РД-02-30-207/28.10.2022 г.;
- Продъжава реализирането на обекти, финансирани със заем по решения на Общински съвет- Варна, както следва:
  - Основен ремонт на общински път VAR3089 от кръстовище с общински път VAR1087 до спирка "Обръщач Черноморец", гр. Варна ЕТАП I - 3 176 794 лв.;
  - Основен ремонт на общински път VAR1082 от км. 0+000 (кръстовище с път I-9) до км. 1+700 (кръстовище при комплекс "Ривиера"), по плана к. к. "Златни пясъци" – 2 152 499 лв.;
  - Основен ремонт на път VAR1080 (ул. "Д-р Атанас Липов"), по плана на с. Тополи – 4 651 775 лв.;
  - Основен ремонт на път VAR1085 до вход с. Звездица – 3 205 490 лв.;
  - Основен ремонт на път VAR 2033 от кръстовище с VAR2028 до кръстовище с ул. "Цар Симеон I", по плана на с. Каменар – 1 375 724 лв.;

**ИНДИКАТИВЕН ГОДИШЕН РАЗЧЕТ ЗА СМЕТКИТЕ
ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.**

През 2023 г. Община Варна ще реализира проекти, финансирани по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), Други средства на Европейския съюз (ДЕС) и Други международни програми (ДМП) на Европейския съюз (ЕС) по сключени договори за безвъзмездна финансова помощ по оперативни програми и проекти.

В общата рекапитулация на индикативния годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз по оперативни програми и проекти в бюджета на Община Варна има остатък от предходния период към 31.12.2022 г. в размер на 25 716 175 лв. През 2023 г. планираните приходи са в размер на **48 655 000 лв.**, в т.ч.:

- Текущи помощи и дарения от Европейския съюз – 233 050 лв.
- Други приходи от реализирани курсови разлики от вал. операции – /-1 021 лв./
- Получени чрез нефинансови предприятия текущи трансфери от КФП по международни и други програми – 16 260 лв.
- Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (съфинансиране/недопустими разходи от Община Варна) – 8 557 970 лв.
- Трансфери между сметки за средствата от ЕС (безвъзмездно финансиране от ЕС) – 21 558 758 лв., от които ще бъдат получени трансфери от Управляващия орган по програми и проекти в размер на 21 569 334 лв. и трансфер в размер на /-10 576 лв./ от Министерство на културата, който ще бъде предоставен към партньора Икономически университет – Варна по проект „Развиване на РИМ–Варна като мултифункционално обществено пространство за наука, изкуство, култура и общуване“ по Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. с програмен оператор Министерство на културата
- Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от ЕС (заемообразно от Община Варна) – да бъдат предоставени средства от бюджета в размер на 10 962 435 лв. и възстановени средства в размер на /-8 374 251 лв./
- Временни безлихвени заеми между сметки за средствата от ЕС – да бъде възстановен остатък от дължимата сума за погасяване към МФ в размер на /-10 203 127 лв./ по проект "Екологично чист транспорт за Варна" по ОП „Околна среда" 2014-2020. През 2022 г. са предоставени на проекта като временен безлихвен заем средства в общ размер на 11 811 771 лв. чрез авансово финансиране чрез сметки и кодове в СЕБРА на Националния фонд, съгласно ДДС №06/03.09.2011 г. (като през месец декември 2022 г. чрез приложена процедура за прихващане, частично са погасени към МФ средства в размер на /-1 608 644 лв./)
- Събрани средства и извършени плащания от сметки за средствата от ЕС - 322 267 лв.

Планирани са разходи в размер на **48 655 000 лв.**, в т.ч.:

- За заплати, осигурителни вноски на персонала, издръжка, платени държавни данъци, такси и адм. санкции, стипендии, текущи трансфери за домакинства от средства на ЕС и предоставени текущи трансфери за чужбина – 9 816 384 лв.
- Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия – 282 578 лв.
- Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел – 86 905 лв.
- Капиталови разходи – 38 469 133 лв.

Наличните средства по сметки в края на периода към 31.12.2023 г. възлизат на 133 516 лв.

ИНДИКАТИВЕН ГОДИШЕН РАЗЧЕТ ЗА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ПО ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.

През 2023 г. Община Варна ще реализира проекти, финансирани по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) по следните оперативни програми: ОП "Околна среда" 2014-2020; ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 – функция „Образование“, с конкретен бенефициент Министерство на образованието и науката; ОП „Региони в растеж“ 2014-2020; ОП „Регионално развитие“ 2007-2013; ОП „Добро управление“ 2014-2020; ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014–2020; Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021–2027; Програма за храни и основно материално подпомагане 2021–2027 г., съфинансирана от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+); Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България; Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 г.; Програма за развитие на селските райони 2014-2020.

В общата рекапитулация по оперативни програми и проекти на ЕСИФ има остатък от предходния период към 31.12.2022 г. в размер на 25 716 175 лв. През 2023 г. планираните приходи са в размер на **47 218 703 лв.**, в т.ч.:

- Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (съфинансиране/недопустими разходи от Община Варна) – 8 613 308 лв.
- Трансфери между сметки за средствата от ЕС (безвъзмездно финансиране от ЕС) – 20 756 894 лв.
- Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от ЕС (заемообразно от Община Варна) – да бъдат предоставени средства от бюджета в размер на 10 730 501 лв. и възстановени средства в размер на /-8 250 100 лв./
- Временни безлихвени заеми между сметки за средствата от ЕС – да бъде възстановен остатък от дължима сума за погасяване към МФ в размер на /-10 203 127 лв./ по проект "Екологично чист транспорт за Варна" по ОП „Околна среда“ 2014-2020. През 2022 г. са предоставени на проекта като временен безлихвен заем средства в общ размер на 11 811 771 лв. чрез авансово финансиране чрез сметки и кодове в СЕБРА на Националния фонд, съгласно ДДС №06/03.09.2011 г. (като през месец декември 2022 г. чрез приложена процедура за прихващане, частично са погасени към МФ средства в размер на /-1 608 644 лв./)
- Събрани средства и извършени плащания за сметки за средствата от ЕС – /- 11 432/ лв.

Планирани са разходи в размер на **47 218 703 лв.**, в т.ч.:

- За заплати, осигурителни вноски на персонала, издръжка, платени държавни данъци, такси и адм. санкции и стипендии – 8 472 915 лв.
- Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия – 282 578 лв.
- Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел – 86 905 лв.
- Капиталови разходи – 38 376 305 лв.

Наличните средства по сметки в края на периода към 31.12.2023 г. възлизат на 133 516 лв.

Индикативният годишен разчет за сметките за средства от ЕСИФ за 2023 г. е представен за всяка оперативна програма обобщено, в т.ч. за всеки проект, за който Община Варна е сключила договор с Управляващия орган.

ИНДИКАТИВЕН ГОДИШЕН РАЗЧЕТ ЗА СМЕТКИТЕ ОТ ДРУГИ СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.

През 2023 г. Община Варна ще реализира проекти, финансирани от Други средства от Европейския съюз (ДЕС) по следните проекти и програми:

🚩 Проекти и програми в бюджета на Община Варна (международни проекти):

- „Европейски дигитални граждани“ (EUDIGIT) по Програма "Европа за гражданите" 2014-2020;
- „Dialogue4Tourism – „Бъдещо управление. Институционален диалог относно устойчивия туризъм и управление в евро-средиземноморската зона" по Програма ИНТЕРРЕГ VI-Б "Евро - Средиземноморски басейн" (EURO MED) 2021-2027;
- "Cities after dark" по Програма "URBACT IV".

🚩 Проекти и програми, реализирани във функция „Образование“ - по Европейската програма за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“ дейност 311, 322 и 326.

В разчета на дирекция „Образование и младежки дейности“ за 2023 г. са консолидирани бюджетите на 17 училища и 1 детска градина, които ще продължат реализирането на 34 проекта в рамките на секторната програма на ЕС „Еразъм+“ за подпомагане на образованието, обучението, младежта и спорта. Проектите са основно по Ключова дейност 1 „Образователна мобилност“ и Ключова дейност 2 „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“.

Със средства от програмата се финансират:

- учебни практики на ученици в чужбина /ПГИ/;
- усвояване на ключови компетенции за учители и ученици;
- международен образователен обмен;
- повишаване на езиковата квалификация на учители и др.

🚩 Проекти и програми, реализирани във функция „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ – Регионален исторически музей – Варна:

- „Кодиране на културното наследство“ по Програма "Еразъм+"

🚩 Проекти и програми, реализирани във функция „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ – Регионална библиотека „Пенчо Славейков“ - Варна:

- „Интерактивно пространство за изкуство" - „Creative Art Hub" по Програма „Европейско предизвикателство 2022“ – „The Europe Challenge 2022“, финансирана от Европейската културна фондация;
- „Мобилност, отворени ресурси и обмен" по Програма "Еразъм+".

В общата рекапитулация по оперативни програми и проекти на ДЕС планираните приходи са в размер на **741 737 лв.**, в т.ч.:

- Текущи помощи и дарения от Европейския съюз – 213 101 лв.

- Други приходи от реализирани курсови разлики от вал. операции – /-841 лв./
- Получени чрез нефинансови предприятия текущи трансфери от КФП по международни и други програми – 16 260 лв.
- Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (съфинансиране/недопустими разходи от Община Варна) – да бъдат предоставени временно средства в размер на 5 020 лв. и да бъдат възстановени /-60 358 лв./ след получаване на средства от Управляващия орган. Тези средства са предоставени като трансфер за временно финансиране на разпоредители с бюджет от дирекция „Образование и младежки дейности“ по проекти
- Трансфери между сметки за средствата от ЕС (безвъзмездно финансиране от ЕС) – 523 133 лв.
- Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от ЕС (заемообразно от Община Варна) - да бъдат предоставени средства от бюджета в размер на 39 932 лв. и възстановени средства в размер на /-113 702 лв./
- Събрани средства и извършени плащания от сметки за средствата от ЕС – 119 192 лв. Планирани са разходи в размер на **741 737 лв.**, в т.ч.:
- За заплати, осигурителни вноски на персонала, издръжка и текущи трансфери за домакинства от средства на ЕС – 732 276 лв.
- Капиталови разходи – 9 461 лв.

ИНДИКАТИВЕН ГОДИШЕН РАЗЧЕТ ЗА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ПО ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ ПО ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА 2023 г.

През 2023 г. Община Варна ще продължи да реализира следните проекти, финансирани със средства по Други международни програми (ДМП):

➤ *„Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“* по Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“, съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.;

➤ *„Развиване на РИМ – Варна като мултифункционално обществено пространство за наука, изкуство, култура и общуване“* по Програма РА14 „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. с програмен оператор Министерство на културата.

В общата рекапитулация по оперативни програми и проекти на ДМП планираните приходи са в размер на **694 560 лв.**, в т.ч.:

- Текущи помощи и дарения от Европейския съюз – 19 949 лв.
- Други приходи от реализирани курсови разлики от вал. операции – /-180 лв./
- Трансфери между сметки за средствата от ЕС (безвъзмездно финансиране от ЕС) – 278 731 лв., от които ще бъдат получени трансфери от Управляващия орган по проекти в размер на 289 307 лв. и трансфер в размер на /-10 576 лв./ получен от Министерство на културата, който ще бъде предоставен към партньора Икономически университет – Варна по проект „Развиване на РИМ–Варна като мултифункционално обществено пространство за наука, изкуство, култура и общуване“ по Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. с програмен оператор Министерство на културата

- Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от ЕС (заемообразно от Община Варна) – да бъдат предоставени средства от бюджета в размер на 192 002 лв. и възстановени средства в размер на /-10 449 лв./
- Събрани средства и извършени плащания от сметки за средствата от ЕС – 214 507 лв. Планирани са разходи в размер на **694 560 лв.**, в т.ч.:
- За заплати, осигурителни вноски на персонала, издръжка и предоставени текущи трансфери за чужбина – 611 193 лв.
- Капиталови разходи – 83 367 лв.

Проектобюджетът на Община Варна за 2023 г. се основава на ясни приоритети и проекти за устойчиво развитие на общината, публичност и прозрачност на дейностите и разходите през годината и спазване изискванията на Закона за публичните финанси и другите нормативни документи.

Предложеният проект за бюджет спомага за надграждане и доразвиване на положителните традиции от предходните години и допринася за модернизирание на инфраструктурата и новия облик на гр. Варна.

Бюджетната политика за 2023 г. е насочена към запазване на финансовата стабилност на общината, ефективно, ефикасно и законосъобразно разходване на публичните средства.

В потвърждение на това кредитната агенция БАКР през м.май 2023 г. потвърди Кредитния рейтинг на град Варна:

- Дългосрочен кредитен рейтинг: /BBB/ с перспектива: стабилна
- Краткосрочен кредитен рейтинг: /A-3/ с перспектива: стабилна